

Pilistvere pasun

Pilistvere küla oma leht

Jürikuu 2012 Issanda aastal

Väljaandja Barlo Kirjastus Pilistveres 2012

Maad kuulab, inimestega rääkis Pille-Riin P. Kalmus

Lehe koguarv 500 tükki. Jagamine tasuta.

2012. aastal ilmub Pilistvere Pasun lugejate ette neljal korral. Seda suuresti tänu Kohaliku Omaalgatuse Programmile, kes aitab tasuta trükikulud. Samuti arvasime küllana, et leht võiks ilmuda kohaliku vallalehe vahel – see, mis sünnib Pilistveres pole ju kuidagi saladus.

Tänane leht on kevadiselt värske: palju uudiseid aasta tegevuskavast ja ettevõtmistest. Samuti värskeid tuuli ja tervitusi Brüsselist, kuhu eesti külade esindajaid kutsus Euroopa parlamendisaadik Tunne Kelam.

Käima on lükatud tegus aasta, kus külaelanike ettevõtmised kevadel on tõist laadi ning suve ja sügise edenedes võtavad rohkem puhkuse ja peo kuju.

Elu kui raamat

“See oli 1. jaanuaril 1965. aasta külmal lumisel talvepäeval, kui ma Pilistvere raamatukokku, siiasamasse majja, tööle tuln”, alustab Lembe Allik (66). Ja minule kõlab see nagu muinasjutu algus: oli kord....

Aga tõepoolest: 1965. aasta tähendas seda, et raamatukogu juurde kuulus punanurk; töönaal oli 6-päevane ning sedagi, et raamatukoguhoidja pidi aktiivselt poliitööd ja aruandlust tegema. “Venemaal olla olnud lausa sel ajal niimoodi, et raamatukoguhoidja käis laudas poliitkirjandust kõval häälele ette lugemas. Ja siis kõigilt allkirju võtmas, et nad ikka määratud lugemistunni ära kuulanud on”, itsitab Lembe vahele.

Pilistvere külas olid sel ajal veel apteek ja haigla, meierei kui ka Barlo maja ja lapsed käisid Pilistvere algkoolis (4 klassi).

Kuidas see päris algus siis oli?

“Kuna olin verinoor tüdruk, ei osanud ma tegelikult ju midagi”, tunnistab Lembe nüüd tagantjärele. “Sain oma õppetunnid ja koolitused vanematelt kolleegidelt Vöhmast ja Suure-Jaanist. Sealt edasi tegin sisseastumiseksamid Tartu Ülikooli raamatukogunduse erialale. Kui enne sügist Tartusse vaatama läksin, kas olen vastuvõetute nimekirjas, selgus lisaks rõõmsale üliõpilaseks saamise uudisele ka see, et bibliograafia osakond on hoopistükkis Tartust Tallinna Pedagoogilise Instituudi alla kolunud!”

Kaugõppe õppimine pole kellelegi suurt kerge olnud, nii ka Lembele: oli õppimine, töö ja pereelu, mida kõike ühitada tuli. Tänu meenutab ta oma ema, kes lapsi hoida ja kantseldada aitas ning tolleagest kirikuhärra Kivisalu prouat Kamillat, kes teda ikka raamatukogus asendas, kui Tallinnas õppepäevad olid.

“Viie aastaga õppisin katalooge tegema ja sealt kasvas välja ka suurem lugemishuvi”, tunnistab Lembe. “Koduloo uurimine tuli hiljem 70-date paiku ja seda Piilmanni ajal, kes ikka utsitas kolhoosi kroonikat üles

kirjutama. Mina tegin sedagi väheke omamoodi: läksin Tartusse kirjandusmuuseumi, et uurida omakorda vanu väljaandeid. Ega see nii väga lihtne polnudki. Fondid, mis nüüd kõigile huvilistele valla lausa internetis, olid ju suletud!”

Kas käegälõomistunnet ei tekkinud?

“Ei sellist asja pole olnud. Kui raamatukogu veel väga populaarne polnud, siis nokitsesin koduloo uurimise kallal. 90-datel, kui raamatud poes kalliks läksid ja raamatukogu “moodi” läks, tundsin rõõmu lugejatest ja suhtlemisest. Kõrghooaeg oligi vast 2000-date paiku. Raamatukogust sai ka internetipunkt ja sagimist oli palju.

Tänaseks on jälle vaiksem periood: igaühel arvuti ja internet kodus ning lugemine pole just noorte hulgas populaarne. Siiski on jäänud omad kunded ja huvilised, kes regulaarselt käivad.”

Mida praegune eestlane loeb?

“Täitsa uhkusega võib öelda, et eesti ajalugu loetakse palju. Värskest ilmunud Lauri Vahtre raamatut “Absurdiimpeerium” soovitan kõigile. Aga loetakse ka eesti ilukirjandust: Erki Tohvri ja Enn Vaino raamatuid. Mina soovitan taaskord Tõnu Önnepalu “Paradiisi” ja Ott Kiluski “Veidrikud ja võpatused”. Raamatukoguhoidja peab ise lugema ja siis soovitama. Praeguseks toimib hästi ka RVL – raamatukogude vaheline laenuvus. Kõike, mida pole kohapeal, tuuakse koduraamatukokku kätte. Ja seda tasuta.”

Milline on raamatukoguhoidja töö rõõmsam pool?

“Mina tean, et see on vajalik töö, ehkki võib-olla välja ei paista. 2001. aastal hakkasime koos Ulvi Praksiga (Kabala raamatukogu juhataja. Toim.) tege-

ma koduloo uurimust Pilistvere kihelkonna kohta. Tegelikult oli üheks tõukeks ka selline olmeline juhtum 70-datest: hakkasime siin raamatukogu tagatoas tapeeti vahetama ning mitme tapeedikihhi alt tuli välja vana ajaleht “Ühistegelised uudised”, kust sai lugeda, mida siinkandis 20. sajandi algul tehti. Nii see huvi kasvama hakkas ning materjali hulk kogunes...”

Kohe-kohe Pilistvere kihelkonna raamatu ilmumine trükikojast on siis üks osa elutööst?

“Jah, nii võib öelda küll. See on unikaalne raamat, mida olen teinud hingega aastaid. Tean, et raamatu trükist ilmumist ootavad juba nii mitmedki eakad inimesed ja noortelegi on kodukoha kohta ilmuv trükis oluline lugeda.

Arvan, et raamatu ilmumine just sellel kevadel paneb minu tööle siin, Pilistvere raamatukogus, mis on kestnud kokku 47. aastat ja 4 kuud, ilusa punkti.

Mul on hästi läinud: on olnud head koostööd ja head tahtet mitmelt poolt.

Ja kunagi pole olnud hinges tunnet, et ei tahaks hommikul tööle tulla. Tean, et lugeja ootab ja vajab mind.”

Pilistvere küla tegevuskava 2012

Aprill

14. aprill Jüri Vilmsi surmaaastapäev.

23. aprill algavad tegusad silumistööd Rahvamaja ümbruses koostöös Roheline Ruum OÜ-ga. Iga abikäsi teretunud.

23. aprill Jüriöö jooks (MTÜ H.O.T! koostöös vallaga)

30. aprill öhtune kirikukontsert Vaba Tahte Ülistuseks ja Marie-Helene mälestuseks

Mai

1. mai talgud Teeme Ära! Pilistvere Rahvamaja ümbruses.

Algus kell 11.00 (MTÜ H.O.T!)

27. mai suvehobvik “Ingel” hooaja avamine

Juuni

14. juuni juuniküüditamise aastapäeva mälestusteenistus Kivikangrul algusega kell 13

23. juuni Külajaanik. Enne seda jaanikujalka turniir (H.O.T! koostöös vallaga)

Juuli

21. juuli Liikumine kodukant ettevõtmine: Avatud Külavärvad Pilistveres

Rannavolleturniir ja öhtune beach-party (MTÜ H.O.T! koostöös külaleltsiga)

Moositalgud ja tarnapunimine suvehobvik all (Pilistvere Naisseltsing ja külalelts)

August

25. august Pilistvere külapäev

Enne seda hekitalgud – küla piduürituseks trimmi!

September

Elame uuesti sisse kooli- ja tööellu

Oktoober

Sügistalgud: lehekoristus ja kalmistutalgud

14. oktoober Lõikustänapüha – tänuüritus koguduses

November

2. november Hingedepäev: külalisesineja koguduses

Kihelkonnapäev: koguduse juubeliaasta kokkutõmbamine

Detsember

14.–15. detsember Pilistvere Jõulumaa (erinevate osapoolte koostöös)

31. detsember aastavahetuspidu rahvamajas Karl Madisega

Aktiivsed Eesti külad visiidil Brüsselis

Seoses Pilistvere küla tunnustamisega Aasta küla 2011 konkursil ning nooruslikumaks külaks pärjamisega, saime küllakutse Euroopa Parlamendi saadiku Tunne Kelami juurde. Kokku 15-ne küla esindajad tutvusid märtsi lõpus Euroopa Parlamendi tööga ja Brüsseli linnaga. Reisiseltskond oli kirju ja esindajaid pea igast Eestimaa paigast. Oli hea ühtsustunne ning külade esindajate mured-rõõmud osutusid väga sarnasteks: projektimaailma muredest kuni inimeste motiveerimiseni oma külaellu panustamisel.

Kahtlemata on Tunne Kelam Eesti kõige aktiivsem ja kompetentsem europarlamenti saadik. Oma tööd tutvustades oskas ta inimlikult hästi lahti rääkida euroopalike väärtuste olulisuse ja euroopa majandusruumi kuulumise Eesti jaoks.

Liiga tihti kuuleme nurinat Euroopa Liidu direktiivide-juhiste üle, kuid samas on ju teada, et nende direktiivide rumalat eluviimist korraldavad meie oma ametnikud. On ehtne eestlaslik “rehapapulus” võtta rõõmuga vastu Euroopa Liidu abiraha, kuid samas seljataga lõputult sarjata rahastajat ennast. Eestlastel tasub meele pidada, et Eesti riigi iga Euroopa Liitu sissemaksitud 1 euro toob tagasi siia 4 eurot. Päevakohase võrdlusena tõi Kelam välja jätkuvaid territoriaal- ja rahvuslikke relvakonfliktide NL endistes vabariikides Kaukaasias. Need on hoiatavad näited sellest, et Balti riikide areng euroopalikele väärtustele selga pöörates oleks võinud olla hoopis teistsugune.

Väärtustades meie rahva ühistegevuse traditsiooni on Euroopa Liidu toetusrahad andnud meie maaelule veel võimaluse püsima jääda lootuses, et ka eestlased ise hakkavad taas hindama maal elamist, maatööd ja talurahva tarkust.

Pilistvere elanik Hermann Kalmus

Lühiuudised

Kalmistul alustatakse inventeerimist

Riikliku Muinsuskaitseameti toel alustatakse sel aastal Pilistvere kalmistul inventeerimist. See on suurem ettevõtmine, kus märgitakse üles kõik hauad ja hauaplatsid ning tähised.

Tööloik on oluline kalmistu kaardi koostamisel ning edasiste tööde planeerimisel ja teostamisel. Kahjuks ei saanud kogudus toetust Avatud Eesti Fondilt, kust samuti kalmistu parendamiseks raha küsiti.

Rahaliste vahendite lõppemise tõttu toetuseta jäänud projekti sisu seisnes nii üldises kihelkondlikus leinatöös kui ka Pilistvere kalmistu hooldustöodes.

Leader-Pria projektid 2012

Kevadisel hooajal läks Pilistverest teele MTÜ Võrtsjärve Ühendusse 3 projekti: külaselts soovib parendada ranna-ala tingimusi ning läbi viia noorte abiga rannavolle turniiri; kogudus soovib soetada haljastustehnikat, et paremini hooldada kalmistut, puhkeala ja üldist külailmet, Pilistvere Noortekoor soovib aga külapäeval anda ühiskontserdi Tõnis Mäe ja Jaan Tammsaluga. Vastuseid taotlustele on oodata aprilli keskpaigaks-lõpuks. Sügisvoorus plaanitakse välja minna taotlusega Pilistvere Jõulumaa arenduseks.

Küsitlus külas

Külakoosolekul 14. märtsil 2012 koostati külale vajalike investeeringute nimekiri. Tahtmisi on palju, jõuressurssi ja raha aga piiratud. Nii peamegi koostama soovinimekirjast pingerea, et teaksime kuhu ja kuidas liikuda. Planeerime seda teha küsitluse vormis ning küsitlajad ja küsitluslehed hakavad varsti ka külavahel ringlema. Selles küsitluses pole õigeid või valesid vastuseid. On inimeste arvamused ja isiklikud eelistused. Külaselts palub aktiivset kaasalöömist: iga külaelaniku arvamus on tähtis.

Avatud külavärvad – mis see on?

Kuidas elavad Eestimaa külad? Kes elavad külades? Mida külades tehakse? Nendele küsimustele saab iga inimene otsida vastust juba sel suvel. 21. ja 28. juulil 2012 toimub Eesti Külaliikumise Kodukant eestvõttel Avatud Külavärvade päev. Oma värvad avab igast maakonnast kaks küla – Viljandimaalt Tuhalaane ja Pilistvere kirikuküla. Kokku 30 küla üle Eesti. Need on külad, kus on püsinud põlvkondade järjepidevus, kus toimetavad virgad eestvedajad, kus on oma kooskämiskohad, kus toimub seltsielu. Enamus avatud küladest on olnud esitatud Kodukandi Aasta Küla kandidaadiks.

Pilistvere külavärvad on avatud 21. juulil 2012 ning nooruslikkusele omaselt toimub siin mitmeid ettevõtmisi just noortelt-noortele: rannavolleturniir ja võimalusel beachparty. Nagu ikka on avatud suvekohvik, laenutada saab vesijalgrattaid ja kanuusi. Suvekoogis toimuvad ka moositalgud ja tarnapunumise koolitus.

Ootame sel päeval Pilistverre rohkelt rahvast nii kaugemalt kui lähemalt. Huvilised leiavad lisainfot www.kylad.ee ja facebookist: Avatud külavärvad.

Rahvariided kasutusse

2009–2012 aitas Pilistvere kogudus PRIA külameetme projekti raames ellu viia kohaliku rahvamaja akende vahetust ning ümbriku haljastuse parendamist. Lisaks soetati sama projekti käigus 12 komplekti Pilistvere kihelkonna rahvarõivaid, mis mõeldud kohalikele elanikele laenutuseks. Riiede suurused ja värvid on erinevad. Küllap leiab igaüks endale pidupäevaks sobiva komplekti, mida selga panna. Riided on praegu hoiul Pilistvere koguduse pastoraadis. Tulevikus loodame rahvamaja ruumides leida koha, kus neid hoiustada ja soovijatele välja laenutada.

Vabadussõja mälestusmärk

30.–31. märtsil toimunud puude ja hekkide hooldusloikuse koolitusel tehti suuri töid vabadussõja mälestusmärgi juures. Arborist Eero Tali aitas tõsta vanade pärnade oksakaart, et suured autod ja bussid läbi mahuksid. Maha sai võetud sirelivõsa ning pika arutelu lõpuks ka elupuuhekk. Aprillikuu jooksul loodavad aktiivsemad külaelanikud valla ja muinsuskaitse abiga korda saada ka lipumastid, trepimademed ning ausamba enda, mis vajab nii pesu kui ka kuldse värviga uuendatud tähti.

Kevadisel vitspunutiste koolitusel Urmas Udso juhtimisel, valmis Pilistvere naiste käe all üle-elusuurune kann, mis lume sulades küla keskele – Barlo platsile tiritakse. Punumine ise oli aeganõudev töö, mille käigus tuli "kannu" ka sisse pugeda, et seda seestpoolt toetada.

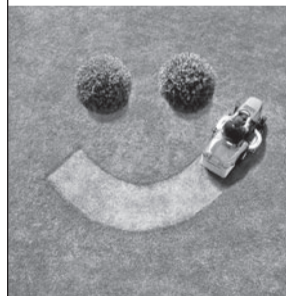
See igivana saunajutt...

Pea igakord, kui külakoosolekut peetakse tõstatub ikka teema: millal saab sauna?

2010. aastal Barlo vanas majas alustatud sauna-jõusaalimaja talgutele lisaks on olemas ka ehitusjoonised ja põhimõtteline kasutusnõusolek maja praeguselt omanikult. Kuid kahjuks puudub selge nägemus, kas sellist ettevõtmist saaks vallas käsitleda avaliku teenusena ning lisaks fondide rahastusabile paluda jooksvat toetust (saunakütja palga näol) ka kohalikult omavalitsuselt. Igal juhul on 21. sajandil vesi-sisse-solk-välja stiilis elamine narr ning Pilistvere hügieeniprobleem vajab põhimõttelist lahendust ning valla volikogu ümarlaual arutamist.

PILISTVERE RAHVAMAJA HALJASTUSTÖÖD

Alates jüripäevast 23.04.2012 alustame Pilistvere Rahvamaja ümbruses viimistlustööd koostöös Eero Taliga OÜ-st Roheline Ruum. Sellel perioodil toimub ka mitmeid haljastuskoolitusi. Ikka külakeskkonna parendamiseks ja hüvanguks.

Lisainfo jooksvalt bussipeatuse stendil ja e-kirjades. Abikäed oodatud ja teretunud.

Lugupeetud pätid

Meil on villand sellest, et lõhute, laamendate ja varastate Pilistveres ja selle ümbruses. Tõhustame naabrivalvet ja võtame kasutusele ka videovalve. Kurikaeltel pole siin kohta ega asja!

Pilistvere küla elanikud

Teeme ära!

Teeme Ära!
talgud sellel aastal taas 1. mail.
Koguneme rahvamaja juurde
kell 11.00

Lisainfo: Maarja Okas
tel: 5672 6867

Nartsissid kirikuaias

Kui miski tundub Pilistveres igikes-tev, siis selleks on igakevade nartsissipõld kiriku taga aias. Omal ajal emeritõpetajale tööks ja kogudusele tuuallikaks olnud kevadlilled on nüüdseks ilus mälestus ja öitsemisajal nauditavalt lõhnav jalutuskäik, mis ikka ja jälle tasub ette võtta.

Mis saab Pilistvere pritsimaja tornist?

2011. aastal esitas MTÜ H.O.T! raha-taotluse Leader-Pria Võrtsjärve Ühendusele Pilistvere pritsimaja torni renoveerimiseks, mis sai sama aasta juulikuus eitava vastuse. Kuna eituse andmise põhjused ei olnud MTÜ H.O.T! arvates piisavalt põhjendatud võeti ette kohtutee, mis pidi päädima Tartu Halduskohtu istungiga 26. märtsil 2012. Siiski otsustas vastaspool (MTÜ Võrtsjärve Ühendus) enne kohtuistungit oma eitavad otsused pritsimaja saatuse kohta tühistada ning taotluse uuesti hindamisele võtta. Otsus tehakse hiljemalt 22. maiks. 2012.

Noortekontsert
Vaba Tahte Ülistus
30. aprillil kell 20.00 Pilistvere kirikus

Esinevad: Jana Abzalón ja Merje Kägu; Maria Gertsjak ja Eva-Lotta Vunder; Pilistvere noortekoor

Mälestame Marie-Helenet

Suvekohvik "Ingel"
alustab oma 5. hooaega pühapäeval 27. mail.

Oleme suvehooajal avatud ikka ilusate ilmadega 12–21. Sel aastal laiendame tootevalikut, lisaks ka suvised terrassikontserdid.

REGIONAALMINISTRI VALITSEMISALA KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

KODANIKUÜHISKONNA TOETUSEKS